

Religion til Skoledagens første eller sidste Time, og det overlades Forældre eller Værger selv at afgøre, hvorvidt deres Børn skulle deltage i denne Undervisning eller ikke. Konfirmationsforberedelsen foregaar, saa vidt muligt, paa saadanne Tider, at den ikke forhindrer Børnene i at deltage i Skolens Undervisning." Det var ikke alene det radikale Venstre, der stemte for dette Forslag; det var ogsaa adskillige andre. Det var blandt andet et Medlem af det ærede Medlems Parti, nemlig det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen), der om dette Forslag udtalte følgende, som jeg med den højttærede Formands Tilladelse vil læse op: "Det, som har særlig Betydning, er det Ændringsforslag, som Mindretallet under Nr. 5 stiller til § 9, at Undervisningen i Religion henlægges til Skoledagens første eller sidste Time, og at det overlades Forældrene selv at afgøre, hvorvidt deres Børn skulle deltage i denne Undervisning eller ikke. Det har før været for her i Tinget, nemlig i 1896; og da stemte for dette Forslag den tidligere Formand for Folketinget, Thomsen, den nuværende Trafikminister, Medlemmerne fra Mariager, Holstebro, Herning, Give og Frøstrup, som endnu sidde i Tinget, foruden adskillige andre Venstremænd, saa det er et Standpunkt, som har en vis Venstre-Tradition i Tinget." Jeg mener, at disse Udtalelser fra 1911—12 giver mig en Forhaabning om, at naar vi kommer til at drøfte dette i Udvalget, vil der dybt inde i det ærede Medlem fra Assens' Parti være Sympati og Forstaaelse for de Tanker, som jeg førte frem i Gaar.

Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) advarede mig mod at lade mig vildlede af, hvad der staar i „Folkeskolen“ om et Lovforslag som dette, thi „Folkeskolen“ viste altid Tænder og var ubehagelig til Mode, naar der var Tale om Indførelse af Skolefrihed. Jeg ved ikke, hvad der berettiger det ærede Medlem til at fremsætte en saadan Udtalelse. Jeg tror ikke, at Folkeskolens Lærere i Almindelighed er frihedsfjendske eller er Modstandere af Skolefrihed. Der er i alt Fald intet i de Udtalelser, der staar i sidste Nummer af „Folkeskolen“, der berettiger det ærede Medlem til at udtale sig paa den Maade. Jeg ønsker at værge Folkeskolens Lærere imod, at man skulde mene, at de selv eller at deres særlige Organ skulde være uvilligt stemt, naar der er Tale om en Lovgivning om Skolefrihed. Men det, man er utilfreds med i Folkeskolen, er noget andet, det er nemlig dette,

at man ikke vil gøre Alvor af at give sig i Lag med en virkelig Skolelovgivning, som vi dog en Gang maa komme til, og i saa Henseende kan jeg ikke andet end slutte mig til det Ønske, der blev udtalt af det ærede Medlem fra Nørresundby (Nørgaard), nemlig at vi maa komme i Lag med denne Skolelovgivning inden alt for længe.

Det ærede Medlem fra Assens sagde, at her var ikke Tale om nogen ny Reform, men der er i dette Lovforslag kun Tale om at forandre det uheldige Forhold, man har set i Praksis ovre i Nørre Søby. Men saa forekommer det mig, at Lovforslaget kunde have været indskrænket til en eneste Paragraf, hvori man sagde, at man ophæver de sidste Linier af § 1 i Loven af 2. Maj 1855. Saa vilde vi kunne have vedtaget dette Lovforslag her i Tinget i Løbet af en Eftermiddag. Man har imidlertid kaldt det et Lovforslag om Skolefrihed, og derved har man rejst alle de store Spørgsmaal. Jeg tror ikke, man kan røre ved den Sag, uden at man maa gaa videre, og jeg venter stadig paa, at det ærede Medlem fra Assens vil være glad ved, at man kommer til at gaa videre, og at der røres ved disse Spørgsmaal. Og dermed skal jeg slutte, idet jeg maa modsig det ærede Medlem fra Assens, naar han i Dag har udtalt, at jeg har stillet mig mindre velvilligt overfor Lovforslaget. Jeg udtalte i Gaar, at jeg som alle Venner af Skolefrihed hilste Lovforslaget med Glæde, men jeg udtalte, at naar vi skulde i Lag med det Spørgsmaal, saa maatte man absolut ønske og haabe, at man maatte kunne gaa adskilligt videre, med andre Ord, at Skolefrihedens gamle Fane maa blive hejst ikke blot for den private Skole, men ogsaa for Folkeskolen.

Borgbjerg: Den ærede sidste Taler (Johs. Fog-Petersen) har i det væsentlige sagt, hvad jeg havde tænkt at sige, og jeg kan derfor fatte mig meget kort. Om selve det Punkt, som det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) berørte, Folkeskolens Læreres Stilling til Friskolen og Friskolens Talsmænd, vil jeg kun yderligere tilføje, at efter min Mening er hele den gamle Strid mellem Statsskole og Friskole i Virkeligheden en svunden Strid, idet hver paa sin Maade har sejret, Friskolen delvis, i ikke ringe Grad, indenfor Statsskolen, og derfor var mit Maal egentlig en Samling af det bedste og de bedste Kræfter i begge Retninger. Det er af rent saglige, pædagogiske Grunde, at jeg alle mine Dage har været Modstander af et Statsskolemonopol, thi jeg kan tænke mig, at en Lærerstand, en